Κυριακὴ ΙΒ΄ Λουκᾶ
(Λουκ. ιζ΄ 12-19)

(15η Ἰανουαρίου 2012)

Τὸ Εὐαγγέλιο ποὺ ἀκούσαμε σήμερα, ἀγαπητοί μου, μιλάει γιὰ ἕνα θαῦμα ποὺ ἔκανε ὁ Χριστὸς βρισκόμενος κοντὰ σὲ ἕνα χωριὸ μεταξὺ τῶν συνόρων τῆς Σαμάρειας καὶ τῆς Γαλιλαίας. Τὸ θαῦμα αὐτὸ κατέγραψε μόνο ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ποὺ ὡς γιατρὸς συγ-κράτησε στὴ μνήμη του, καὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα θαύματα ποὺ ἔκανε ὁ Κύριος λίγο πρὶν μπεῖ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὑποστεῖ τὸ «ἑκούσιον πάθος»

Τὸν Χριστὸ συναντοῦν δέκα ἄνθρωποι ποὺ ἄπασχαν ἀπὸ τὴ φοβερὴ τότε ἀσθένεια τῆς λέπρας. Τί ἦταν ἡ λέπρα; Πρόκειται γιὰ μία βασανιστικὴ ἀρρώστια ποὺ ἀλλοίωνε τὸ σῶμα, κοκκίνιζε τὸ δέρμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ γέμιζε μὲ λέπια. Δημιουργοῦσε κνισμὸ (φαγούρα) καὶ ἀνησυχία. Καὶ ἦταν ὄχι μόνο βασανιστικὴ γιὰ τὸν ἴδιο ἀλλὰ καὶ ἀποκρουστικὴ γιὰ τοὺς γύρω. Ἄλλαζε καὶ παραμόρφωνε τὸ πρόσωπο. Καὶ τὸ χειρότερο, ἦταν μεταδοτική. Γι’ αὐτό, μόλις κάποιος παρουσίαζε τέτοια συμπτώματα, τὸν ἀπομόνωναν καὶ τὸν ὁδηγοῦσαν σὲ τόπο ἐξορίας καὶ μακριὰ ἀπὸ τοὺς ὑγιεῖς ἀνθρώπους.

Αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ λόγος ποὺ οἱ δέκα αὐτοὶ ἄνθρωποι στάθηκαν «πόρρωθεν», δηλαδὴ μακριὰ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσαν μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς φωνῆς τους· «Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς».

Οἱ φωνὲς καὶ οἱ ἱκεσίες τους βρῆκαν ἀπὸ τὸν Χριστὸ ἀνταπόκριση. Τοὺς καλεῖ νὰ πορευθοῦν πρὸς τοὺς ἱερεῖς τους καὶ νὰ δείξουν τὰ σώματά τους. Γιατί, ὅπως ὅριζε ὁ Μωσαϊκὸς νόμος, ἐκεῖνοι ἔπρεπε νὰ βεβαιώσουν ὅτι πραγματικὰ θεραπεύθηκαν ἀπὸ τὴν λέπρα. Καὶ οἱ δέκα λεπροὶ ὑπακούουν στὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ καί, πρὶν παρουσιαστοῦν στοὺς ἱερεῖς, ἔχουν ἤδη θεραπευτεῖ.

Τὴν εὐεργεσία ὅμως αὐτὴ τοῦ Θεοῦ τὴν ἐκτίμησε μόνο ὁ ἕνας καὶ γύρισε καὶ Τὸν εὐχαρίστησε. Καὶ μάλιστα αὐτὸς ὁ ἕνας δὲν ἦταν Ἰουδαῖος ὅπως οἱ ὑπόλοιποι ἐννέα, δηλ. ἀπόγονος τοῦ Ἀβραὰμ καὶ πιστὸς τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ Σαμαρείτης, φυλετικὰ ἀπὸ ἕνα γένος ποὺ ἦταν θρησκευτικὸ μεῖγμα Ἰουδαϊσμοῦ καὶ εἰδωλολατρίας. Καὶ ὅμως αὐτὸς μόνο γύρισε νὰ εὐχαριστήσει τὸ Θεό. Καὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ Χριστὸς ἐξέφρασε τὸ παράπονό Του: «οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;». Δέκα ἄνθρωποι εὐεργετήθηκαν καὶ σώθηκαν σωματικά, ἀπ’ αὐτοὺς

μόνο ἕνας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ γυρίζει γιὰ νὰ εὐχαριστήσει τὸ Χριστὸ καὶ τελικὰ νὰ λάβει καὶ τὴν πνευματικὴ σωτηρία, «ἀναστὰς πορεύου ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

Ἡ πίστη τῶν ἐννέα λεπρῶν, ὅπως φάνηκε ἐκ τῶν ὑστέρων, ἦταν ἐπιφανειακή, ρηχή, χωρὶς ρίζες καὶ περιεχόμενο. Ἡ ἀχαριστία καὶ ἡ ἀγνωμοσύνη ἦταν τὰ βασικότερα χαρακτηριστικὰ τῆς συμπεριφορᾶς τους· τί εἶναι ὅμως ἡ ἀχαριστία καὶ πῶς φαίνεται μέσα ἀπὸ τὴν συμπεριφορά μας;

Ἡ ἀχαριστία πηγάζει ἀπὸ μία ψυχὴ ἐγωϊστικὴ. Ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἔχει συνηθίσει νὰ γίνεται τὸ κέντρο τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ποτὲ δὲν αἰσθάνεται ὅτι οἱ εὐεργετικὲς ἐνέργειες τῶν ἄλλων ἀποτελοῦν εὐεργεσία, ἀλλὰ τὶς θεωρεῖ ἁπλῶς καθῆκον. Ἔτσι λοιπόν, φτάνει ὁ ἄνθρωπος στὸ ὀδυνηρὸ σημεῖο νὰ μὴν εὐχαριστεῖ οὔτε τὸν ἴδιο τὸ Θεό, ἀλλὰ πολλὲς φορὲς καὶ νὰ τὸν ὑβρίζει, ξεχνῶντας τὶς ποικίλες καὶ σωτήριες εὐεργεσίες Του.

Ἡ ρίζα λοιπὸν τῆς ἀγνωμοσύνης εἶναι ὁ ἐγωισμός. Ὁ ἐγωιστὴς ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ἐρευνήσει τὸν ἐσωτερικὸ του κόσμο, δὲν μπορεῖ νὰ ἔρθρει σὲ αὐτογνωσία καὶ νὰ δεῖ ποιὸς εἶναι. Ἔχει φτιάξει ἕνα ψεύτικο εἴδωλο καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς θεωρεῖ ὑποχρεωμένους νὰ τὸν ὑπηρετοῦν. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ αἰσθάνεται εὐγνωμοσύνη ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος;

Ὁ ἀχάριστος ἄνθρωπος ἔχει γιὰ θεὸ τὸν ἑαυτό του καὶ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους του συνέχεια νὰ παίρνει. Πάνω ἀπ’ ὅλα καὶ ἀπ’ ὅλους εἶναι τὸ ἀτομικὸ-προσωπικό του συμφέρον. Ὁ ἀχάριστος ἄνθρωπος εἶναι ὑπερόπτης, ἀχόρταγος, ἀνυπόστατος, ἀπαιτητικός, ἄνθρωπος χωρὶς χάρη. Γι’ αὐτὸ ἀκόμα καὶ στὶς μέρες μας αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος λόγῳ τῆς συμπεριφορᾶς του ἀπομονώνεται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν κοινωνία. Πολὺ σωστὰ λέει ὁ λαός μας ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀσφαλέστερος ἐχθρὸς ἀπὸ τὸν ἀχάριστο εὐεργετηθέντα.

Ἂς ἔρθουμε ὅμως ἀγαπητοὶ μου καὶ στὸν Σαμαρείτη τῆς σημερινῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ἐκεῖνος εὐχαρίστησε τὸν Χριστὸ γιὰ τὴν θεραπεία του καὶ ὁ Θεὸς δὲν τὸν θεράπευσε μόνο ἀπὸ τὴν σωματικὴ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ψυχικὴ λέπρα, ποὺ εἶναι ἡ ἁμαρτία.

Κάθε ἄνθρωπος ποὺ εἶναι εὐγνώμων, εὐχαριστεῖ καθημερινὰ τὸν Θεὸ γιὰ τὶς πολλαπλὲς εὐεργεσίες Του. Δὲν ξεχνᾶ τὴν εὐεργεσία καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν ἀνταποδώσει μὲ ὅποιο τρόπο μπορεῖ. Ὁ εὐγνώμων εἶναι ὁ καλλιεργημένος ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν ἄδολη καὶ ἁπλῆ καρδιά, μὲ τὰ αὐθόρμητα συναισθήματα. Εἶναι ὁ πιστὸς καὶ γνήσιος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔχει τὴ

δύναμη νὰ ἀναγνωρίζει καὶ νὰ τιμᾶ τὸν εὐεργέτη του.

Ἡ ἀναγνώριση ὅλων κατὰ τὸ δυνατόν τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο ἀποτελεῖ τὴν πηγὴ τῆς εὐγνωμοσύνης. Ὅταν λοιπὸν στρέψουμε τὸ βλέμμα μας καὶ δοῦμε τὸν γύρω κόσμο, θὰ πρέπει νὰ ἀναφωνήσουμε: «ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα Σου, Κύριε, πάν-τα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας». Πόσα καὶ πόσα, ἀλήθεια, δὲν ἔχουμε μπροστά μας γιὰ νὰ εὐγνωμονοῦμε μέρα καὶ νύκτα τὸν Θεό; Ἐμεῖς ποὺ δεχόμαστε καθημερινὰ τὶς εὐεργεσίες Του Τὸν εὐχαριστοῦμε; Ἀναγνωρίζουμε τὸ ὅτι καὶ ποὺ ζοῦμε εἶναι ἔργο τῆς πρόνοιας καὶ τῆς ἀγάπης Του;

Ἔχουμε χρέος νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ ἀπὸ τὸν ὁποῖο «πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστὶ καταβαῖνον». Τὸ καθῆκον αὐτὸ ὑπογραμμίζει καὶ ὁ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος γράφοντας: «Εὐχαριστοῦντες πάντοτε καὶ ὑπὲρ πάν-των τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ» (Ἐφεσ. 5,20).

Ἂν θέλουμε νὰ ἀκολουθήσουμε αὐτὸ ποὺ ἔκανε ὁ Χριστὸς καὶ οἱ Ἅγιοί μας θὰ πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ ὄχι μόνο γιὰ τὶς εὐεργεσίες Του, ἀλλὰ καὶ γι’ αὐτὰ ποὺ μᾶς φαίνονται ὡς δοκιμασίες. Οἱ θλίψεις, οἱ πόνοι, οἱ ἀσθένειες εἶναι εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ, ἐπισκέψεις τῆς ἀγάπης Του ποὺ μᾶς παιδαγωγοῦν καὶ μᾶς ὁδηγοῦν στὴν σωτηρία. Ἂς ἀναφωνοῦμε καὶ ἐμεῖς ἐκεῖνο ποὺ στὶς δύσκολες στιγμές του ἔλεγε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν».

Ἀγαπητοί μου,

Ἀπὸ τοὺς δέκα θεραπευθέντες λεπροὺς τῆς σημερινῆς περικοπῆς, μόνο ἕνας γύρισε καὶ εὐχαρίστησε τὸν Χριστό. Αὐτὸ μᾶς δείχνει πόσο δύσκολο πρᾶγμα εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἐμποδίζει νὰ δοῦμε τὸ καλὸ ποὺ μᾶς ἔκανε ὁ ἄλλος εἶναι ὁ ἐγωισμός. Γιὰ νὰ ἐκφράσουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας πρέπει νὰ ταπεινωθοῦμε.

Ἂς εἴμαστε πάντοτε ταπεινοὶ καὶ εὐγνώμονες πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πατέρα μας ἀλλὰ καὶ στοὺς συνανθρώπους μας.

π. Ι.Μ.